



Προσεγγίσεις στην Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία: Σχολεία και εκπαιδευτικοί της Θεσσαλονίκης

Ενότητα 12^η: Αμερικανική Γεωργική Σχολή & Κολέγιο Ανατόλια

Βασίλης Α. Φούκας
Τμήμα: Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.





Μάθημα 12: Αμερικανική Γεωργική Σχολή & Κολέγιο Ανατόλια

Εργασίες φοιτητριών:

Δέσποινας Ιντζή

Δέσποινας Τσίντζα

Ιστορικό Πλαίσιο: η γέννηση της ιδέας (1/2)

- Το 1847 το Αμερικανικό Συμβούλιο Επιτρόπων για Αποστολές στο Εξωτερικό αποφάσισε να ιδρύσει έναν ιεραποστολικό σταθμό στη Θεσσαλονίκη, με σκοπό να προσηλυτίσουν τους Εβραίους.
- Η απόπειρα όμως αυτή απέτυχε και το 1894 ο σταθμός επαναλειτουργεί με την άφιξη του ιεραποστόλου John Henry House. Στόχος αυτή την φορά ήταν η Ορθόδοξη κοινότητα της Βουλγαρίας.
- Ως έδρα του ιεραποστολικού σταθμού επιλέχθηκε η Θεσσαλονίκη, γιατί αποτελούσε το διοικητικό κέντρο για ένα μεγάλο βουλγαρικό πληθυσμό και επιπλέον, ήταν εύκολη από την πόλη η πρόσβαση στα βουλγαρικά χωριά.
- Στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής και σε συνδυασμό με το ότι δεν υπήρχε καμία γεωργική σχολή στη Μακεδονία, για να εκπαιδεύσει τον χριστιανό χωρικό που ήθελε να βελτιώσει τη ζωή του παραμένοντας στη γη του, ο Henry House αποφάσισε την ίδρυση της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής το 1902.



Ιστορικό Πλαίσιο: η γέννηση της ιδέας (2/2)

- Γύρω στα 1900, στη Θεσσαλονίκη ανατινάχτηκε η Οθωμανική Τράπεζα και η μάχη με τους αντάρτες ξεκίνησε.
- Εξαιτίας του γεγονότος, ξέσπασαν ταραχές και στα μακεδονίτικα χωριά, όπου οι ιεραπόστολοι ασκούσαν το έργο τους.
- Τότε οι ιεραπόστολοι John Henry House, Edward B. Haskell και Theodore Holway αποφάσισαν πως είχε έρθει η ώρα να ξεκινήσει το σχολείο.
- Το 1902 βρέθηκε ο χώρος, δέκα χιλιόμετρα από το κέντρο της Θεσσαλονίκης.
- Μόλις η γη αγοράστηκε με μεγάλη προσπάθεια για την εύρεση των χρημάτων, φυτεύτηκαν οι πρώτες μουριές και κτίστηκε πρόχειρα μια καλύβα για τον επιστάτη με την αναγραφή «Αμερικανική Σχολή».



Ο «πατέρας» της Σχολής (1/2)

- Ο J. H. House ήταν άνθρωπος χαμηλών τόνων και ντροπαλός, διέθετε μια φυσική κλίση προς τη γη και βαθιά θρησκευτική πίστη.
- Όνειρό του ήταν η ίδρυση ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος για τους Βαλκάνιους νέους που επιδίωκε την ανάπτυξη του «όλου ανθρώπου».
- Ο σκοπός του House υπήρξε πάντοτε κατά βάση θρησκευτικός, ήταν καλλιεργητής με την πνευματική έννοια και ο πρώτος παιδαγωγός που ασχολήθηκε με το Μακεδονικό πρόβλημα από την οπτική γωνία του «γεωργού διαβίωσης».



Ο «πατέρας» της Σχολής (2/2)

- Το ρητό του κατοπινού δημιουργήματος του, της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής, **«η εργασία είναι προσευχή»**, είναι ενδεικτικό του τρόπου με τον οποίο το θρησκευτικό και πρακτικό στοιχείο συμπλέκονταν στη φιλοσοφία του δόκτορα House.
- Στόχος του ιδρυτή ήταν η Γεωργική εκπαίδευση και αισθανόταν ότι το καλύτερο μέρος για την εγκατάσταση ενός τέτοιου σχολείου ήταν η ύπαιθρος.
- Πίστευε ότι **«Η παροχή εκπαίδευσης είναι διαδικασία, ενώ η παροχή παιδείας είναι λειτούργημα»**.
- Μέσα σ' αυτό το ευρύτερο κλίμα, λοιπόν, ο House μαζί με τη γυναίκα του Susan ιδρύουν τη Σχολή στη Θεσσαλονίκη.



Τα πρώτα χρόνια: 1904-1911 (1/3)

- Η ίδρυση της Γεωργικής Σχολής συνδέθηκε στενά με την απαγωγή της Ellen Stone και της Madame Tsilka καθώς και με τις σφαγές του Ίλιντεν.
- Στην αρχή όλοι, μαθητές και προσωπικό, συνωθούνταν στο μικρό πλινθόκτιστο σπίτι του αγροκτήματος, το οποίο χρησίμευε ως κοιτώνας και διδακτήριο.
- Παίρνει τον τίτλο «Γεωργική και Βιοτεχνική Σχολή Θεσσαλονίκης».
- Ένας γάιδαρος και ένα κάρο υπήρξαν τα πρώτα αποκτήματα και οι νεαροί διδάχτηκαν τις απλούστερες γεωργικές τεχνικές.
- Το 1906 αποτέλεσε έτος ορόσημο για την ανάπτυξη της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής.
- Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα συστηματοποιείται.



Τα πρώτα χρόνια: 1904-1911 (2/3)

- Κτίζεται το πρώτο κτίριο, James Hall.
- Εκπαιδευτικές αρχές του House τίθενται σε εφαρμογή καθώς εγκαθίστανται με τη γυναίκα του στο αγρόκτημα.
- Το εκπαιδευτικό προσωπικό αυξήθηκε και τα καθήκοντά του προσδιορίστηκαν με σαφήνεια.
- Το κοπάδι της Γεωργικής Σχολής έγινε από τα καλύτερα στην Ελλάδα, ενώ το γαλακτοκομείο διακρίθηκε επί σειρά ετών ως το μόνο που παρήγαγε παστεριωμένο γάλα στη χώρα.
- Το 1911 έχουμε την πρώτη αποφοίτηση μαθητών.
- Το 1907 δημιουργείται ο γεωργικός μετεωρολογικός σταθμός: ο πρώτος σημαντικός σταθμός καιρικών μετρήσεων στη Βόρεια Ελλάδα και ο οποίος ενσωματώθηκε από την κυβέρνηση το 1924 στην Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία.
- Την περίοδο αυτή στη Σχολή παράγεται για πρώτη φορά παστεριωμένο γάλα.



Τα πρώτα χρόνια: 1904-1911 (3/3)

- Η θρησκευτική ζωή αποτελούσε αναπόσπαστο τμήμα του ακαδημαϊκού και κοινωνικού προγράμματος.
- Τα χρόνια πριν τους Βαλκανικούς Πολέμους, ήταν περίοδος ανάπτυξης και σταθεροποίησης.
- Η σταθερή παρουσία του House εξασφάλισε για τη Σχολή ένα πρόγραμμα συνέχειας και σταθερής ενδυνάμωσης.
- Αρχίσει να εφαρμόζεται ένα πρόγραμμα που επρόκειτο να αποτελέσει μόνιμο χαρακτηριστικό του τρόπου λειτουργίας της Σχολής, το ταμείο υποτροφιών.
- Η Σχολή είχε αποκτήσει φήμη στην περιοχή.



Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

- Το κλίμα της Γεωργικής Σχολής, βέβαια, επηρεάστηκε όμως δεν παρεμποδίστηκε η λειτουργία του.
- Το πεδίο της μάχης δεν απείχε πολύ από το χώρο των εγκαταστάσεων της Σχολής.
- Ο πόλεμος μετακινήθηκε στην ίδια την περίμετρο του ιδρύματος και οχυρώσεις κατασκευάστηκαν πρόχειρα και βιαστικά γύρω από το χώρο των εγκαταστάσεων.
- Το ίδρυμα είχε γίνει τόπος ειρήνης, συνέχειας και σχετικής ομαλότητας ενώ στην ύπαιθρο γύρω κυριαρχούσε ο αναβρασμός της ένοπλης σύγκρουσης.
- Έντεκα μαθητές και τρεις δάσκαλοι κατατάσσονται στο βουλγαρικό στρατό.
- Η σχολή λειτουργεί ως οργάνωση περίθαλψης για τους πρόσφυγες.
- Βαθμιαία προσανατολίστηκε σ' ένα ελληνικό περιβάλλον.
- Ήταν το μόνο εκπαιδευτικό ίδρυμα που είχε κατορθώσει να παραμείνει σε λειτουργία στη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια του 1912.



Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος

- Το 1914 εισάγεται στη Σχολή η πρώτη θεριστική και δετική μηχανή στην Ελλάδα και λίγο αργότερα η αλωνιστική.
- Η Σχολή επηρεάστηκε βαθιά από τον πόλεμο.
- Με την έναρξη των εχθροπραξιών προτάθηκε η μεταφορά της Σχολής το συντομότερο δυνατό, δεδομένου ότι η Σχολή ήταν εγκατεστημένη σε απειλούμενη περιοχή: α)προείχε η εξακολούθηση της λειτουργίας της Σχολής και β)η εξασφάλιση των αναγκαίων όρων διαβίωσης των αγοριών.
- Ο χώρος της Σχολής ήταν κυκλωμένος από βρετανικές, γαλλικές και σερβικές εγκαταστάσεις.



Charles Lucius House: ο δεύτερος διευθυντής

- Έφτασε στη Σχολή το 1917 ως μηχανικός αλλά έμεινε για πάντα.
- Ήταν πρώτα από όλα εκπαιδευτικός και ανθρωπιστής και η κοσμοθεωρία του αποτελούσε επιβεβαίωση της ιδέας ότι η ζωή στη γη- και οι ίδιοι οι άνθρωποι- θα πρέπει να είναι το αντικείμενο του ενδιαφέροντος του Θεού και των ανθρώπων.
- Έδωσε νέα ώθηση στη Σχολή.
- Η ασφάλεια της Σχολής, η επιτυχία της και η αξία της έγιναν το πάθος της ζωής του, στο οποίο υπέταξε όλες τις υπόλοιπες σκέψεις του.
- Καταπιάστηκε με τη μετατροπή της Σχολής σ' ένα σύγχρονο ίδρυμα.
- Μεταμόρφωσε το ίδρυμα σε μια πιο συντονισμένη και περισσότερο αποτελεσματική αγροτική και επαγγελματική επιχείρηση.
- Το 1929 επίσημα ο Charlie διορίζεται διευθυντής της Σχολής.



Η Μικρασιατική Καταστροφή

- Η άμεση επαφή με την ανθρώπινη δυστυχία δεν ήταν νέα εμπειρία για τη Σχολή.
- Η Γεωργική Σχολή συμμετείχε με άμεσο κι έμμεσο τρόπο στο έργο της αρωγής και της αποκατάστασης των προσφύγων.
- Η Σχολή έμοιαζε με στρατόπεδο προσφύγων, καθώς διαρρύθμισε το χώρο της για να δεχτεί όσο το δυνατόν περισσότερα άρρενα προσφυγόπουλα.
- Επέκτεινε τις εγκαταστάσεις της μέσω της εργασίας των προσφύγων δίνοντας ταυτόχρονα δουλειά στους ανέργους.
- Το σχολείο έμοιαζε όλο και περισσότερο με προσφυγικό καταυλισμό, καθώς πρόχειρα κτίσματα στήθηκαν βιαστικά για να στεγάσουν τους εργάτες.
- Τα αγόρια έπρεπε να βγουν από την κανονική σειρά των μαθημάτων τους.



Ann House: η συμβολή της στη Σχολή

- Το 1923 έρχεται στην Ελλάδα για να παντρευτεί τον Charlie House.
- Ένα χρόνο αργότερα ξεκίνησε η κατασκευή του Princeton Hall, του «Παρθενώνα τους».
- Συνέλαβε το πνεύμα της Γεωργικής Σχολής, το ενίσχυσε και το εφάρμοσε στην πράξη.
- Η σημασία της παρουσίας της έγκειται στον τρόπο με τον οποίο μαζί με το σύζυγό της κράτησαν τη Σχολή στην αυθεντική της πορεία, καθώς και στην πεποίθηση της ότι η επιβίωση της Γεωργικής Σχολής ήταν τόσο πολύτιμη όσο η ίδια η ζωή και η ελευθερία.
- Είχε ιδιαίτερη έφεση στο να κρίνει τις ικανότητες και τα προσόντα των ανθρώπων κι έστρεψε το ταλέντο αυτό προς τη εύρεση ανθρώπων κατάλληλων για να βοηθήσουν τη Σχολή.



Charles και Ann

Πηγή:

<http://ouranos.afs.edu.gr/dspace/bitstream/5000/529/1/House%20photo%2038.jpg>



Ο «Παρθενώνας» τους



Princeton Hall 1924

Πηγή:

<http://ouranos.afs.edu.gr/dspace/bitstream/5000/580/1/buildings%2071.jpg>



Η δεκαετία του 1930 (1/2)

- Η εξέλιξη της Σχολής στη διάρκεια της δεκαετίας του 1930 διαδραματίστηκε έχοντας ως σκοτεινό φόντο την παγκόσμια οικονομική κρίση και την πολιτική αστάθεια στην Ελλάδα.
- Το ίδρυμα είχε γίνει ένα αυτοδύναμο χωριό 1.2000 περίπου στρεμμάτων με δική του ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση, καθώς και άλλες σύγχρονες εγκαταστάσεις (βουστάσιο, χοιροτροφείο, πτηνοτροφείο).
- Η Σχολή στις αρχές της δεκαετίας του 1930 στέγαζε 127 μαθητές και διδακτικό προσωπικό που αποτελούνταν από 17 άτομα.
- Για να γίνουν δεκτά στη Σχολή τα αγόρια έπρεπε να είχαν τελειώσει την έκτη δημοτικού και να είναι μεταξύ δεκατεσσάρων και δεκαέξι ετών.



Η δεκαετία του 1930 (2/2)

- Παρακολουθούσαν ένα τετραετές πρόγραμμα, στο οποίο κάθε μέρα ήταν μοιρασμένη εξίσου ανάμεσα στην πρακτική εργασία και τα μαθήματα μέσα στην τάξη.
- Ήταν τέτοια η δομή του ώστε οι μαθητές μάθαιναν τη θεωρητική ερμηνεία της εργασίας, την οποία εκτελούσαν στο τμήμα βιομηχανικών τεχνών και στο αγρόκτημα.
- Οι πολιτισμικοί του ορίζοντες διευρύνονταν με μαθήματα ιστορίας, γλώσσας, μαθηματικών, φυσικής επιστήμης και με τη μελέτη της Βίβλου.
- Η παγκόσμια οικονομική κρίση δεν άλλαξε το πρόγραμμα σπουδών, ελάττωσε όμως την υλική ανάπτυξη της Σχολής.



Ο Θεόδωρος Λίτσας (1/3)

- Στη Σχολή εισέρχεται νέο προσωπικό από ειδικευμένους Έλληνες εκπαιδευτικούς.
- Ένα σημαντικό πρόσωπο, ήταν ο Δημήτριος Χατζής, ένας από τους καλύτερους ειδικούς στα βοοειδή σε όλη την Ελλάδα. Αποφοίτησε από τη Σχολή το 1923 και αμέσως ανέλαβε τα καθήκοντα του επόπτη στο βουστάσιο.
- Μια λαμπρή παρουσία ήταν ο Θεόδωρος Λίτσας.
- Συγκεντρώνοντας, έτσι, η Σχολή ένα αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό συνέβαλε στην εξέλιξη της κοινωνικής ζωής στην Ελλάδα.
- Για την προσφορά της βραβεύτηκε το 1932 από την Ακαδημία Αθηνών.



Ο Θεόδωρος Λίτσας (2/3)

- Έρθε στην Ελλάδα από τη Σμύρνη το 1922.
- Στη Σχολή προσλήφθηκε το 1930.
- Δεν υπήρχε σχεδόν καμία πτυχή της ζωής στη Σχολή της οποίας να μην αποτελεί αναπόσπαστο μέρος.
- Έμεινε στην Γεωργική Σχολή μέχρι τον θάνατο του, το 1963.



Ο Θεόδωρος Λίτσας (3/3)

- Οι πολιτικές εντάσεις στην Ελλάδα οδήγησαν στην δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά (4 Αυγούστου 1936).
- Η νεολαία της χώρας έγινε το αγαπημένο του θέμα και έτσι έδωσε συγκεκριμένες εκπαιδευτικές κατευθύνσεις για τη διαμόρφωση του επιθυμητού φρονήματος.
- Για την επίτευξη του σχεδίου του χρησιμοποίησε τα ξένα σχολεία ως όργανα της προπαγάνδας του καθεστώτος.
- Η Σχολή, απέφυγε τα πιο ακραία μέτρα γιατί είχε υπαχθεί στο Υπουργείο Γεωργίας το 1918 και όχι στο Υπουργείο Παιδείας.



Η Σχολή στα χρόνια του πολέμου

- Επιπλέον, ο ελληνικός προσανατολισμός και η συνεργασία της με τις ελληνικές αρχές, προώθησαν την ανοχή του Μεταξά.
- Στην πραγματικότητα, το ίδρυμα μοιραζόταν κοινούς εκπαιδευτικούς στόχους με το καθεστώς, όπως η πρακτική εκπαίδευση και το αίσθημα αμοιβαίας υποχρέωσης μεταξύ των πολιτών.
- Η Γεωργική Σχολή χρησίμευε ως πηγή ενίσχυσης του κυβερνητικού αυτού προγράμματος.
- Το 1936 ο J. Henry House πέθανε και η Σχολή έχασε τον «πατέρα της».



Ο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμος (1/3)

- Η εμπειρία της Γεωργικής Σχολής κατά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο χωρίζεται σε δύο περιόδους: α) την εισβολή των Ιταλών τον Οκτώβριο του 1940 και των Γερμανών τον Απρίλιο του 1941 και β) τη γερμανική κατοχή το 1941-1944.
- Με την ιταλική εισβολή σχεδόν όλα τα μέλη του προσωπικού και οι μεγαλύτεροι μαθητές επιστρατεύτηκαν.
- Η Σχολή έπαψε να αποτελεί εκπαιδευτικό ίδρυμα, στρέφοντας τη λειτουργία της στη παραγωγή αγροτικών προϊόντων μέσα στα εργαστήρια.
- Επιπλέον, λειτούργησε ως κατάλυμα και καταφύγιο για τους αμάχους.
- Για πρώτη φορά στην ιστορία της, η Αμερικανική Γεωργική Σχολή έκλεισε ύστερα από κυβερνητική οδηγία.
- Ύστερα από προσπάθειες του Charlie προσπάθειες το ίδρυμα παρέμεινε ανοιχτό και συνέχισε τις αγροτικές και βιομηχανικές του δραστηριότητες.
- Οι γυναίκες που είχαν παραμείνει στη Σχολή οργάνωσαν το έργο της αρωγής.



Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (2/3)

- Υπήρχε συνωστισμός στο χώρο της Σχολής (ένα τμήμα της ελληνικής αστυνομίας, το Αμερικανικό Προξενείο, η ελληνική ιατρική ομάδα και οικογένειες αμάχων).
- Η κατοχή της Γεωργικής Σχολής από τους Γερμανούς ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1941.
- Η επίσημη επίταξη της Σχολής ολοκληρώθηκε στο σύνολό της τον Ιανουάριο του 1942, αφότου η Γερμανία κήρυξε τον πόλεμο με τις Ηνωμένες Πολιτείες.
- Η σχέση της Σχολής με τους Γερμανούς στηριζόταν στην αλληλεξάρτηση.
- Οι Γερμανοί συνέλαβαν τους House, μεταφέροντάς τους στο στρατόπεδο Dulag 183 στη Θεσσαλονίκη.
- Ο Θεόδωρος Λίτσας ανέλαβε αναπληρωτής διευθυντής και η Σχολή πέρασε από στρατιωτική διοίκηση.
- Λίγους μήνες μετά οι House στάλθηκαν σε στρατόπεδο εγκλεισμού στη Γερμανία.



Ο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμος (3/3)

- Τελικά, οι Γερμανοί εκκένωσαν τη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 1944 και τον ίδιο μήνα αποσύρθηκαν από το χώρο της Σχολής.
- Σε μια φρενήρη αντίδραση της τελευταίας στιγμής, προέβησαν σε καταστροφές, που ξεπερνούσαν όσες είχαν διαπράξει τα τριάμισι χρόνια της κατοχής.
- Η χειρότερη καταστροφή προκλήθηκε από τις βόμβες, που είχαν τοποθετηθεί στο James Hall, όπου είχαν εγκατασταθεί προηγουμένως ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός των Γερμανών.
- Η νέα κατάσταση που δημιουργήθηκε ήταν τόσο ρευστή, ώστε διάφορα στοιχεία άρχισαν να καταφθάνουν στο ίδρυμα.
- Πρώτοι έφτασαν οι αντάρτες και αργότερα, η Σχολή καταλήφθηκε από τις δυνάμεις των Βρετανών.
- Ο εμφύλιος πόλεμος κέρδιζε έδαφος και θα έβαζε τη Σχολή σε νέες περιπέτειες.



Το “Πιστεύω” της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής

- Πιστεύω σε μια γεωργία με μακροπρόθεσμη προοπτική, στο χώμα που γίνεται πλουσιότερο αντί φτωχότερο από χρόνο σε χρόνο.
- Πιστεύω στο να ζω όχι για τον εαυτό μου αλλά για τους άλλους, έτσι ώστε οι μελλοντικές γενεές να μην υποφέρουν εξαιτίας των δικών μου γεωργικών μεθόδων.
- Πιστεύω ότι οι καλλιεργητές είναι οι φροντιστές της γης και θα θεωρηθούν υπεύθυνοι για την πιστή εκτέλεση του καθήκοντός τους.
- Είμαι περήφανος που είμαι αγρότης και θα προσπαθήσω να φανώ αντάξιος του ονόματος.

Dr. John Henry House, 1910



Συμπεράσματα

- Η Αμερικανική Γεωργική Σχολή αν και ξεκίνησε από ένα ιεραποστολικό σχέδιο για τον προσηλυτισμό των χριστιανών μετατράπηκε σε ένα εκπαιδευτικό εγχείρημα.
- Η πόλη της Θεσσαλονίκης επιλέχτηκε για διοικητικούς λόγους, καθώς από το σημείο ήταν προσβάσιμοι οι στόχοι των ιεραποστόλων.
- Η ιδέα του σχολείου ξεκινάει εξαιτίας ιστορικών γεγονότων που προκαλούσαν αναταραχές και οδήγησαν στην πεποίθηση ότι μόνο η καλυτέρευση της πλειοψηφίας των αγροτών θα μπορούσε να φέρει την ειρήνη στο χώρο των Βαλκανίων.
- Ο ιδρυτής της Σχολής υποστήριζε το ρητό ότι «*η εργασία είναι προσευχή*» συνδυάζοντας έτσι το θρησκευτικό και πρακτικό στοιχείο.



Κολέγιο «Ανατόλια: Ιστορικό πλαίσιο (1/3)

- Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, η ελληνική εκπαίδευση φαινόταν ανεπαρκής στο να καλύψει τις ανάγκες της εποχής.
- Εκτός από την φιλοσοφία της εκπαίδευσης, σε μειονεκτική θέση βρισκόταν και η υλικοτεχνική της υποδομή καθώς δεν υπήρχαν κατάλληλες εγκαταστάσεις για το σημαντικό αριθμό προσφύγων μαθητών που συνέρρεαν στη Θεσσαλονίκη.
- Έτσι, την εποχή αυτή, ιδρύονται στη πόλη πολλά ιδιωτικά σχολεία ως εναλλακτική λύση.
- Η ίδρυση αυτών συνοδεύεται και από τη δημιουργία των ξένων σχολείων που προσέφεραν πρακτική και εμπορική εκπαίδευση καλύπτοντας έτσι τα κενά της ελληνικής δημόσιας εκπαίδευσης.
- Με τη Μικρασιατική καταστροφή, μαζί με τους Έλληνες και τους Αρμενίους προσφυγοποιείται και το Κολλέγιο «Ανατόλια» που απευθυνόταν κυρίως σε αυτούς τους πληθυσμούς.



Κολέγιο «Ανατόλια: Ιστορικό πλαίσιο (2/3)

- Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το ότι ήταν ένα χριστιανικό σχολείο, αποτέλεσε την αφορμή της εκδίωξής του από την Μερζιφούντα, καθώς δεν προήγαγε τα εθνικιστικά σχέδια των Νεότουρκων.
- Μεγάλος όγκος προσφύγων κατέφθασαν στη Θεσσαλονίκη και έτσι η εγκατάσταση του σχολείου στον τόπο αυτό έγινε μέσα σε ένα ευνοϊκό κλίμα, καθώς βρισκόταν ανάμεσα σε ανθρώπους που γνώριζαν το υψηλό επίπεδο παροχής εκπαίδευσης της Σχολής.
- Η εγκατάσταση στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στη Θεσσαλονίκη ευνοήθηκε και για λόγους πολιτικής, καθώς οι ελληνικές κυβερνήσεις ήθελαν να διατηρούν καλές σχέσεις με την Αμερική, η οποία ενίσχυε την ελληνική οικονομία.



Κολέγιο «Ανατόλια: Ιστορικό πλαίσιο (3/3)

- Επιπλέον, τα Αμερικανικά ιδρύματα προώθησαν την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής εκπαίδευσης.
- Τα σχολεία αυτά προωθούσαν τις ιδέες της Νέας Αγωγής και τις μετέφεραν στην Ελλάδα, γεγονός που θα βοηθούσε την ελληνική εκπαίδευση να βρει τις νέες διεξόδους που αναζητούσε και να διαμορφώσει τις νέες γενιές μαθητών.



Η ίδρυσή του και τα χρόνια προσαρμογής (1/4)

- Το Κολέγιο «Ανατόλια» ιδρύεται το 1886 στη Μερζιφούντα της Τουρκίας από τον Αμερικανό ιεραπόστολο Cyrus Hamlin, ο οποίος ήδη από το 1840 έχει ιδρύσει το Ιεροδιδασκαλείο του Bebek στην Κωνσταντινούπολη.
- Το Hamlin Seminary (Bebek Seminary) διαιρέθηκε σε δύο τμήματα: το *Robert College*, το οποίο ήταν γενικής παιδείας και το *θεολογικό τμήμα* που το 1882 εγκαταστάθηκε στη Μερζιφούντα και από το 1886 άρχισε να προσφέρει και αυτό γενική παιδεία.



Η ίδρυσή του και τα χρόνια προσαρμογής (2/4)

- Οι κατώτερες τάξεις του *θεολογικού* σχολείου αποτέλεσαν το Κολέγιο «Ανατόλια». Επρόκειτο για σχολείο που αποσκοπούσε να καλύψει τις ανάγκες της περιοχής για γενική μόρφωση στην κατεύθυνση των ανθρωπιστικών σπουδών.
- Τα μαθήματα που διδάσκονταν ήταν η ανάλυση αποσπασμάτων από τη Βίβλο, αγγλικά, αρμενικά, ελληνικά, τουρκικά, φυσιολογία, χημεία, ελληνική και αρμενική γραμματολογία και ιστορία, μαθηματικά, φιλοσοφία και θεολογία. Οι μαθητές εργάζονταν σε ποικίλες ενασχολήσεις στο χώρο του σχολείου, ώστε να μάθουν την τέχνη αλλά και να παράγουν προϊόντα με τα οποία θα μπορούσαν να εξοικονομήσουν κάποια χρήματα.



Η ίδρυσή του και τα χρόνια προσαρμογής (3/4)

- Το πρόγραμμα σπουδών, λοιπόν, ήταν πλούσιο και απαιτούσε σκληρή δουλειά τόσο στην τάξη όσο και μετά το μάθημα.
- Οι μαθητές έπρεπε να είναι πειθαρχημένοι ως προς τη συμπεριφορά τους. Ωστόσο, η σκληρή εργασία και η αυτοπειθαρχία που καλλιεργούσε το σχολείο ήταν τα εχέγγυα για την επιτυχία. Όλη η προσπάθεια στηριζόταν στην αυτενέργεια και στη δημιουργική έκφραση των μαθητών.
- Το σχολείο της Μερζιφούντας ανέπτυξε μεγάλη πολιτιστική και φιλανθρωπική δράση και για τον λόγο αυτό οι Τούρκοι το έκλεισαν δύο φορές.
- Η ζωή στο σχολείο ήταν πολύ δύσκολη. Δεν υπήρχε δυνατότητα επικοινωνίας με τον έξω κόσμο και οι προμήθειες τελείωναν. Επιπλέον, οι παρενοχλήσεις από τον τουρκικό στρατό ήταν καθημερινές. Τα απομεινάρια του διδακτικού προσωπικού και μαθητές, πρόσφυγες πια, φθάνουν τελικά στη Θεσσαλονίκη, παρά τις αρχικές σκέψεις για εγκατάσταση στον Καύκασο και προσπαθούν να ανασυντάξουν το σχολείο τους με διευθυντή τον G. E. White.



Η ίδρυσή του και τα χρόνια προσαρμογής (4/4)

- Το 1895: η σφαγή 70.000 Αρμενίων από τους Τούρκους θα απορφανίσει το Κολλέγιο από πολλούς μαθητές και καθηγητές. Το σχολείο λειτούργησε ως κιβωτός σωτηρίας πλήθους Ελλήνων και Αρμενίων, γεγονός που δεν το ξεχνούσαν οι Τούρκοι.
- Το 1916: το Κολλέγιο επιτάσσεται και χρησιμοποιείται ως νοσοκομείο ως το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, οπότε επαναλειτουργεί.
- Το 1921: κλείνει οριστικά εν μέσω σφαγών και λεηλασιών του όχλου, που είχαν επίκεντρο τους καθηγητές και μαθητές του, όπως τον Τούρκο καθηγητή Zekki Bey Ketani, τον οποίον δολοφόνησαν έξω από την πύλη του σχολείου Τούρκοι εθνικιστές που εφάρμοζαν το δόγμα «η Τουρκία για τους Τούρκους».



George White

*«Θα θεμελιώσω το «Ανατόλια»
ως πρόσφυγα Κολέγιο ανάμεσα
σε προσφυγικό κόσμο, στη
Θεσσαλονίκη, στην Ελλάδα».*

George White

Πηγή:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/70/GeorgeEdwardWhite.pdf/page1-773px-GeorgeEdwardWhite.pdf.jpg>



Η λειτουργία του Κολεγίου

- Το Κολέγιο αρχίζει να λειτουργεί στις 23 Ιανουαρίου του 1924 σε ένα πρόχειρο κατασκεύασμα στο συνοικισμό της Χαριλάου, περιοχή που θα εξυπηρετούσε την πρόσβαση των μαθητών με συγκοινωνία. Παρόλο που το κτίριο δεν εξυπηρετούσε τις ανάγκες ενός σχολείου που στο παρελθόν είχε συνηθίσει στην πολυτέλεια, η εγκατάσταση έγινε άμεσα εξαιτίας της επιτακτικής ανάγκης για λειτουργία.
- Αφού εξασφαλίστηκε η προφορική άδεια λειτουργίας από το κράτος, το σχολείο ξεκίνησε τη λειτουργία του με 13 πρόσφυγες μαθητές και 8 άτομα στο διοικητικό και διδακτικό προσωπικό. Στους αμέσως επόμενους μήνες, σημειώθηκε σημαντική αύξηση στον αριθμό των μαθητών.
- Ένα χρόνο μετά την έναρξη των μαθημάτων, δίνεται από το κράτος η γραπτή πλέον άδεια λειτουργίας και έτσι το σχολείο αρχίζει να λειτουργεί σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν την εκπαίδευση στη Μακεδονία και Θράκη.



Η εφημερίδα της Κυβερνήσεως για το «Ανατόλια»

- **Αναφέρει η εφημερίδα της Κυβερνήσεως:**

« ... ενεκρίθη, όπως το υπό την διεύθυνσίν σας λειτουργήσαν επί εικοσαετίαν εν Μικρά Ασία υπό την επωνυμίαν «Anatolia College» ιδιωτικόν εκπαιδευτήριον ιδίου τύπου , αποτελούμενον εκ τεσσάρων τάξεων και μίας προκαταρκτικής, εξακολουθήση να λειτουργή εν Θεσσαλονίκη, συμφώνως προς το υποβληθέν πρόγραμμα υπό τον όρον να τηρώνται οι νόμοι του κράτους και να υπόκειται εις τον έλεγχον και την επιθεώρησιν των ελληνικών εκπαιδευτικών αρχών ».



Το Τμήμα Θηλέων

- Το τμήμα Θηλέων στη Θεσσαλονίκη βρήκε ένα σχολείο της αμερικανικής ιεραποστολής για αγόρια και κορίτσια που ήδη λειτουργούσε από το 1915 στην οδό Φράγκων 5.
- Βάση συμφωνίας μεταξύ των δύο ιδρυμάτων, το σχολείο της ιεραποστολής έγινε σχολείο θηλέων, ενώ το «Ανατόλια» αρρένων.
- Αρχικά, λειτούργησε προγυμνασιακό τμήμα και τέσσερις τάξεις που διδάσκονταν αγγλικά, ελληνικά, άλγεβρα, εμπορική, αριθμητική, αρμενικά, στοιχειώδης αριθμητική και γεωγραφία.
- Το 1925 το τμήμα θηλέων μεταφέρεται στην οδό Αλλατίνη 20, στην βίλα ενός Τούρκου μπέη (βίλα Αλλατίνη).
- Το 1937 αναγνωρίζεται επίσημα το τμήμα θηλέων σαν ελληνικό κλασικό γυμνάσιο, καθώς όλο και περισσότερα κορίτσια άρχισαν να επιθυμούν πανεπιστημιακή εκπαίδευση.



Το Πανόραμα Θεσσαλονίκης: η τελική τοποθεσία του Κολεγίου

- Τον Μάιο του 1926, οπότε ξεσπά στην πόλη ενδημική ελονοσία τίθεται το θέμα της οικοδόμησης εγκαταστάσεων σε ιδιόκτητο χώρο.
- Έτσι επιλέγεται ο χώρος στο Πανόραμα και το 1928 αρχίζει η ανοικοδόμηση.
- Το 1934 εγκαινιάζεται το πρώτο κτίριο, το Macedonian Hall.
- C. Compton: *«Η περιοχή που επρόκειτο να γίνει το κάμπους του κολεγίου Ανατόλια, δεν ήταν τότε παρά ένας σχεδόν γυμνός λόφος στον οποίο φύτεωναν μονάχα αγριόχορτα. Είχε ωστόσο ωραία θέα... Το Σεπτέμβριο του 1934, το κολέγιο Ανατόλια μετακόμισε από τις αυτοσχέδιες εγκαταστάσεις του στην πόλη, στα νέα μαρμάρινα κτίρια του.»*



Ο «χαρακτήρας» του Κολεγίου

- Στη Θεσσαλονίκη το σχολείο διαμορφώθηκε σύμφωνα με το χριστιανικό πνεύμα της αγάπης και της προσφοράς.
- Για πολλά χρόνια, οι πρόσφυγες αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των μαθητών του «Ανατόλια». Ανάλογη όμως, ήταν και η ανταπόκριση από τον ντόπιο πληθυσμό. Έτσι, έχουμε μαθητές κυρίως από τη Θεσσαλονίκη, ολόκληρη την Ελλάδα, το εξωτερικό, την Κωνσταντινούπολη και από άλλα αστικά κέντρα της Μικράς Ασίας.
- Παρά το γεγονός ότι το Κολέγιο ελεγχόταν από την ιεραποστολή, έχασε γρήγορα τον θρησκευτικό του χαρακτήρα.
- Σκοπός του Κολλεγίου ήταν η εισαγωγή των νέων στο χριστιανικό τρόπο ζωής και η προσαρμογή στο αμερικανικό εκπαιδευτικό πρότυπο.
- Αποσαφήνιζε ότι το σχολείο δεν ήταν αιρετικό αλλά ανεκτικό χριστιανικό σχολείο.



Προσπάθεια για ισοτιμία

- Το 1929, το Κολέγιο προσαρμόζεται στο αναλυτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας, γεγονός που δηλώνει την προσπάθεια του για ισοτιμία με τα ελληνικά σχολεία.
- Το αμερικανικό πτυχίο δεν σήμαινε τίποτα στον ελληνικό εκπαιδευτικό χώρο, καθώς πολλοί από τους μαθητές επιθυμούσαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε κάποιο ελληνικό ή ξένο πανεπιστήμιο.
- Έτσι, το «Ανατόλια» προσάρμοσε το πρόγραμμά του στο αντίστοιχο του ελληνικού κλασικού γυμνασίου, που κάλυπτε τότε τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα.
- Το 1930, το πρόγραμμα αυτό αναγνωρίστηκε επίσημα από το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας.
- Από την αρχή της ίδρυσής του, στο «Ανατόλια» παρουσιάστηκε υψηλή ζήτηση για αυτό θεσμοθετήθηκαν οι εισαγωγικές εξετάσεις.



Η οργάνωση του Κολεγίου (1/3)

- Η κατανομή των μαθητών σε τάξεις και η ονομασία τους παραπέμπουν στα αμερικανικά πρότυπα της μέσης και κολεγιακής βαθμίδας.
- Ενδεικτικά, το σχολικό έτος 1924-1925 έχουμε τις τάξεις: Πρώτη, Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Freshman, Sophomore. Αργότερα, οι δύο τελευταίες τάξεις μετονομάστηκαν σε Πέμπτη και Έκτη αντίστοιχα, στο πλαίσιο της προσπάθειας προσέγγισης προς τον τύπο του ελληνικού γυμνασίου.
- Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ήταν υποχρεωτική και σε όλα τα γλωσσικά μαθήματα διδασκόταν η καλλιγραφία.
- Στο «Ανατόλια» λειτουργούσε την εποχή αυτή Προπαρασκευαστική τάξη που προετοίμαζε τους μαθητές της πρώτης τάξης, δίνοντας έμφαση στα αγγλικά.
- Ιδιαίτερη σημασία δινόταν στην διαγωγή των μαθητών, καθώς στόχος ήταν να δημιουργήσουν χρηστούς πολίτες και ευφυείς ανθρώπους με αυτοπεποίθηση, αξιοπιστία και πνεύμα κοινωνικής αλληλεγγύης.



Η οργάνωση του Κολεγίου (2/3)

- Η τακτική που ακολουθούσε το Κολέγιο προήγαγε τη γνώση όχι ως αυτοσκοπό, αλλά ως μέσο για την κατάρτιση των μαθητών του, ώστε να ενταχθούν στην κοινωνία.
- **Στόχος** του ήταν η προετοιμασία των ανθρώπων που θα ηγηθούν στην κοινωνία και την οικονομία.
- Για την επίτευξη των στόχων, το ίδρυμα ήταν αυστηρό στην επιλογή των μαθητών και στην προαγωγή τους στην επόμενη τάξη.
- Μέσω του προγράμματος εξωσχολικών δραστηριοτήτων, καλλιεργούνταν ένα πνεύμα συνεργασίας και δημιουργικότητας καθώς προωθούνταν η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας και ενός συνετού χαρακτήρα.



Η οργάνωση του Κολεγίου (3/3)

- Στο πλαίσιο αυτό, οι μαθητές οργανώνονταν σε Συλλόγους με κριτήριο τη σχολική τους επίδοση.
- Οι Σύλλογοι αυτοί επιδίδονταν άλλοτε στα καλλιτεχνικά θέματα (Σύλλογος «Ανατόλια»), όπως μουσική και θέατρο και άλλοτε στον αθλητισμό (Αθλητικός Σύλλογος).
- Συγκεκριμένα, η ομάδα καλαθοσφαίρισης του Κολεγίου ήταν από τις πρώτες που δημιουργήθηκαν, όχι μόνο στη Θεσσαλονίκη, αλλά σε ολόκληρη την Ελλάδα.
- Οι μαθητές είχαν την επιμέλεια για την έκδοση δύο εφημερίδων (ελληνική και αρμενική) και του ετήσιου περιοδικού του σχολείου. Με το «Ανατόλια» εισήχθησαν πολλά νέα στοιχεία στην εκπαίδευση της Ελλάδας.



Η ποδοσφαιρική ομάδα

- Οι αθλητές της ποδοσφαιρικής ομάδας «Πόντος» είχαν άσπρες και μπλε οριζόντιες ρίγες και το γράμμα «Π» στο στήθος. Το βράδυ 12^{ης} Φεβρουαρίου 1921, λίγο πριν από τις 12 το βράδυ τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου συνελήφθησαν από τους Τούρκους. Στη συνέχεια οδηγήθηκαν στην Αμάσεια όπου με ψευδείς κατηγορίες καταδικάστηκαν σε θάνατο και απαγχονίστηκαν οι καθηγητές του «Ανατόλια» Γ. Θεοχαρίδης, Χ. Γεωργίου και Α. Συμεών και οι μαθητές Αναστάσιος Παυλίδης και Συμεών Ανανιάδης.



Πηγή:

<http://images.newsnowgr.com/42/427099/i-genoktonia-ton-ellinon-tou-pontou-1-315x236.jpg>



Τα περιπετειώδη χρόνια (1/3)

- Το Σεπτέμβριο του 1940, το Κολέγιο είχε ανοίξει όπως συνήθως, αλλά σε κλίμα μεγάλου άγχους εξαιτίας φημών ότι ο ιταλικός στρατός θα εισβάλλει στην Ελλάδα.
- Με την εισβολή το Κολέγιο έκλεισε προκειμένου καθηγητές και οι μεγαλύτεροι μαθητές να πάρουν μέρος στον εθνικό αγώνα.
- Όταν άρχισαν να επιστρέφουν τραυματίες Έλληνες στρατιώτες από το ιταλικό μέτωπο, το «Ανατόλια» πρόσφερε τα κτίρια του για να χρησιμοποιηθούν σαν στρατιωτικό νοσοκομείο και το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού του προσφέρθηκε εθελοντικά να υπηρετήσει στο νοσοκομείο.
- Η ιταλική εισβολή αποκρούστηκε, όμως ερχόταν μια μεγαλύτερη απειλή: η κάθοδος του γερμανικού στρατού στα Βαλκάνια.
- Τότε ο πρόξενος των Η.Π.Α. δήλωσε ότι όλοι οι Αμερικανοί έπρεπε να εγκαταλείψουν τη Θεσσαλονίκη. Έτσι, το αμερικανικό προσωπικό του σχολείου έφυγε.



Τα περιπετειώδη χρόνια (2/3)

- Από τον Απρίλιο του 1940 έως τον Οκτώβριο του 1944, ο χώρος του Κολεγίου «Ανατόλια» αποτελούσε το γερμανικό στρατηγείο επιχειρήσεων στην περιοχή των Βαλκανίων.
- Τα μαθήματα τότε γίνονταν στη σχολή «Κοραής».
- Τα χρόνια της στρατιωτικής κατοχής είχαν αφήσει τα πάντα σε άθλια κατάσταση.
- Μετά την αποχώρηση των Γερμανών καταλείφθηκε από τον βρετανικό στρατό για έναν χρόνο.



Τα περιπετειώδη χρόνια (3/3)

- Το Σεπτέμβριο του 1945 το Κολέγιο επαναλειτουργεί και έγινε η έναρξη των μαθημάτων παρά το γεγονός ότι στα πάντα υπήρχαν ελλείψεις και ορισμένα κτίρια ήταν κατειλημμένα από τους Βρετανούς μέχρι το Δεκέμβριο του 1949.
- Ένα νέο κτίριο διδασκαλίας ολοκληρώνεται το 1951.
- Ένα επόμενο το 1952.
- Ένα οικοτροφείο το 1957.
- Έτσι, τα κορίτσια μπόρεσαν να μετακομίσουν από το προσωρινό οικοτροφείο τους, στη δική τους περιοχή του “κάμπους”, στην άλλη πλευρά του δρόμου Θεσσαλονίκης – Πανοράματος.



Οι δέκα αρχές του «Ανατόλια»

- Πίστη στην ειρήνη και καλή θέληση προς όλους.
- Προσφορά στον συνάνθρωπο.
- Προσήλωση στις δημοκρατικές αξίες και στο δημοκρατικό τρόπο συμπεριφοράς.
- Αφοσίωση προς το Ελληνικό Έθνος και τον Ελληνικό πολιτισμό.
- Αναγνώριση της προσωπικής αξίας του ατόμου, πεποίθηση ότι άτομα ανεξάρτητα, με αυτοπεποίθηση, έντιμα και εφοδιασμένα με ηθικές αρχές οικοδομούν μια καλύτερη κοινωνία.
- Πίστη στην αξία της τίμιας εργασίας.
- Επιδίωξη της υλικής προόδου για όλους αλλά όχι της πολυτέλειας.
- Ανοχή απέναντι σε όλες τις θρησκείες, φιλοσοφίες και απόψεις.
- Πίστη στη σημασία της αθλητικής δραστηριότητας για την πνευματική και σωματική υγεία, η οποία όμως πρέπει να διέπεται από έναν ηθικό κώδικα αθλητισμού.
- Πίστη ότι η μόρφωση είναι το κυριότερο μέσο για την καλλιέργεια του ατόμου και τη βελτίωση του κοινωνικού συνόλου.



Συμπεράσματα

- Το «Ανατολία» ξεκίνησε ως χριστιανικό σχολείο στη Μερζιφούντα και κατά τη μεταφορά του στη Θεσσαλονίκη διατήρησε αρκετά θρησκευτικά στοιχεία, όμως όχι με την ίδια ευλάβεια. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα του Κολεγίου, είναι ότι η απόφαση για απεγκατάσταση από την Τουρκία έγινε με βίαιο τρόπο ύστερα από τις παρενοχλήσεις των Τούρκων. Στην ουσία, πρόκειται για ένα σχολείο- πρόσφυγας. Με την άφιξη του στην πόλη, απέκτησε την άδεια λειτουργίας όμως χρειάστηκε να περάσουν πέντε ολόκληρα χρόνια για την επίσημη αναγνώριση του εκπαιδευτικού του προγράμματος από το Υπουργείο Παιδείας. Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για ένα ιδιωτικό αμερικανικό Κολέγιο, δινόταν η δυνατότητα φοίτησης και σε παιδιά κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων. Σκοπός του Κολεγίου «Ανατολία» ήταν να πλάσουν κατάλληλα τους ανθρώπους που όχι μόνο θα ενταχθούν στην κοινωνία, αλλά θα αποτελέσουν και κυρίαρχα συστατικά της. Μάλιστα, μέσα από τη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού του προγράμματος πολλά καινοτόμα στοιχεία έφτασαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα.



Βιβλιογραφία

- Αντωνίου, Π. (1997). *Το Αμερικάνικο Κολλέγιο Ανατόλια (1924-1940): από τη Μερζιφούντα στη Θεσσαλονίκη. Η συμβολή του σχολείου στην ελληνική εκπαίδευση γενικότερα και η προσφορά του στην εκπαίδευση των προσφύγων μαθητών της Μικρασιατικής καταστροφής*. Αδημοσίευτη μεταπτυχιακή εργασία. Θεσσαλονίκη: Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής Α.Π.Θ.
- Γουγούσης, Β. (2010). «Η ιστορία της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής», στο: *Οι εκπαιδευτικοί γράφουν και μιλούν για την ιστορία των σχολείων της Θεσσαλονίκης*. Πρακτικά Συνεδρίου. Θεσσαλονίκη: Κ.Ι.Θ., σσ. 123-128.
- Marder, Br. (2004). *Οι φροντιστές της γης: Η Αμερικανική Γεωργική Σχολή και η Ελλάδα στον 20ό αιώνα*. Μτφρ. Ι. Στεφανίδης-Ε. Μπαϊρακτάρης. Αθήνα: Μεταίχμιο.





Τέλος Μαθήματος

Επεξεργασία: <Μενέλαος Χ. Τζιφόπουλος>
Θεσσαλονίκη, <Εαρινό εξάμηνο 2013-2014>



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

